

SZEKÉR TAMÁS

A város peremén

Betekintés a Herényi Kulturális és Sportegyesület eddigi életébe

Előzmények

Az 1990-es évek elején Szombathely északi városrészén – Herényben – a Kultúrház többször volt bezárva, mint nyitva, és tulajdonképpen nem szolgálta a helyi közösség érdekeit. A fiatalokat nem igazán akarták beengedni és programokat sem kínáltak számukra. Ezt nehezen viselték a fiatalok és megpróbálták minden lehetőséget kihasználni, hogy bejus- sanak, és ott programokat szervezzenek maguknak. Aztán 1994 elején az a hír járta, hogy el akarják adni az épületet, és mivel a herényieknek nem volt más közösségi színterük – a kocsmát leszámítva –, ekkor a lokálpatrióta fiatalok egy része – összefogva az idősebbekkel – szervezkedésbe és tiltakozásba kezdett.

Ennek eredményeként 1994. május 30-án 34 fővel – megalakult a Herényi Kulturális és Sportegyesület, azzal az **egyik fő célkitűzéssel**, hogy a Herényi Kultúrházat megmentse a teljes lepusztulástól, abba új életet leheljen és azt a közművelődés, a kultúra, az ismeretterjesztés és közösségi élet színterévé tegye.

Másik fontos célkitűzés volt a helyi hagyományok, emlékek megőr- zése és az őseink iránti tisztelet átültetése az itt élők körében. Szerencsére ebben a törekvésben támogatóra találtunk a helyi önkormányzat vezető- iben és a Kultúrházat működtető Művelődési és Sportház új igazgatójá- ban.

A pozitív hozzáállás ellenére a Kultúrház működtetését – 2 évi jogi hercehurca után – csupán 1996 júniusában sikerült átvenni.

Tevékenységünkkel a **herényi városrész életébe új színt vittünk**, rendezvényeinkkel a közösségi összefogásnak olyan kereteit teremtettük

meg, ahol a sok évtizedes hagyományban gyökerező herényi lokálpatriotizmus újra életre kelt.

Munkálkodásunk során állandó hangversenyek, kiállítások, ismeretterjesztő előadások, kirándulások mellett, heti állandó programjainkkal rendszeres találkozási és művelődési lehetőséget adtunk az itt élő különböző korosztályok képviselőinek. Rendszeres programjaink a következők: karate, jóga, íjászat, női torna, hagyományörző- és kézimunkakör, játszóház (kézműves-foglalkozások), bélyeggyűjtő szakkör, nyugdíjas kör, nóta- és népdalkör, informatika, sakk, labdarúgás, teke, baba–mama klub.

Az 1994–2002 közötti időszakban felújítottuk a Kultúrházat, udvarát parkosítottuk, mely munkánknak az értéke több millió forintot tesz ki – ezt zömében önkéntes munkából teremtettük meg. Közben egyre szorosabb kapcsolat alakult ki az egyesület, valamint a helyben élő vállalkozók és kertészek között.

Egyesületünk első nagyobb eredménye volt, hogy **1999**-ben sikerül megnyitni a ***Herény története című állandó helytörténeti kiállítást***, mely 17 tablón keresztül mutatja be Herényt a római kortól 1950-ig, amikor Szombathelyhez csatolták. (Amikor az emberek meglátták őseik fényképeit, aláírásait, különböző dokumentumait, büszkeség töltötte el őket, s attól kezdve más volt a viszonyulásuk egyesületünkhöz.)

2002-ben az **I. Herényi Közösségi Napok** alkalmából **10 kertészetet sikerült megnyerni a kultúrház és udvarának díszítésére, csinosítására.**

Ennek sikere láttán – minden fel egy nagyobb szabású rendezvény terve. Elkezdtük összeszámolni, hány kertészet is működik valójában Szombathely északi városrészén, Herényben és a szomszéd kerületben, Kámonban. Bár tudtuk, hogy nagy hagyománya volt itt a kertészeteknek – már az 1730-as években a helyi földesúr – Gothard Jenő, a híres csillagász nagyapja – botanikai kísérleteket végzett melegházában –, de mi sem gondoltuk, hogy több mint 30 kertészet tevékenykedik közel 1 km²-en, ráadásul a kertészetek 60%-a egy összefüggő útvonalon helyezkedik el.

2003-ban aztán kitaláltuk és 35 kertészet részvételével elindítottuk útjára a **Herényi Virágutat**, mely egy virág- és dísznövény-kiállítás és vásár, amely mára a nyugat-dunántúli régió egyik legnagyobb tavaszi rendezvénye. A kertészetek mellett kulturális és egyéb, közönséget vonzó

(pl. lovagoltatás, kézműves-foglalkozás, állatsimogató, bohócok stb.) attrakciókkal fűszerezve vártuk a látogatókat. Ezt a rendezvényt azóta is minden évben sikeresen megrendeztük az időjárás viszontagságoktól függetlenül, több ezer látogatót fogadva. 2008-ban több mint 20 ezer látogató vett részt.

Egyesületünk állandó tagjain kívül *rendkívül sok pártoló taggal és szimpatizánssal* (kb. 100–120 fő) rendelkezik, akik sok-sok önkéntes munkával tevékenyen vesznek részt a rendezvényeink sikeres lebonyolításában.

Jó kapcsolatot alakítottunk ki a városrész gazdálkodó szervezeteivel, vállalataival és intézményeivel. Példaként említjük a *Prenor Kertészeti Kft.-t, a Starkl Kft.-t, és a Gothard Obszervatóriumot, de a helyi vállalkozók is* – lehetőségeik függvényében – rendszeresen támogatják egyesületünket. Szombathely peremkerületeiben lévő civil szervezetekkel is folyamatosan tartjuk a kapcsolatot.

Városunk közművelődési intézményeivel (pl. MMIK, levéltár, múzeum, könyvtár) is jó viszonyt ápolunk, sok segítséget kapunk tőlük munkánkhoz, ami szakmai programjaink során jól kamatozik.

Kiemelkedő sokrétű együttműködésünk a szomszédos Gothard Jenő Általános iskolával: a tanulók műsoraikkal lépnek fel rendezvényeinken, egyesületünk pedig az iskola munkájához nyújt segítséget (pl. iskolai sportnapokhoz helyszín biztosítása, ezek rendezésében, díjazásában való besegítés).

Egyesületünk **alapító tagja** a 2005-ben alakult **Civil Közösségi Házak Magyarországi Egyesületének**, mely a közösségi színtereket működtető civil szerveződések érdekvédelmét és szakmai segítségét szeretné ellátni. Az a megtiszteltetés ért bennünket, hogy Egyesületünk képviselőjét, Szekér Tamást beválasztották az országos vezetőségbe, a Nyugat-Dunántúl régió képviselőjébe.

Tagjai vagyunk még a Nonprofit Humán Szolgáltatók Országos Szövetségének, és alapító tagjai vagyunk a Szombathelyi Civil Kerekasztalnak is.

Szombathely Megyei Jogú Város Önkormányzatával megalakulásunk óta szoros és jó az együttműködésünk.

2005-re eljutottunk egy olyan szintre, amellyel már **kinőttük a Kulturház méreteit**, így nagy sikernek tartjuk, hogy a Szombathelyi Önkormányzattal közösen pályázatot nyertünk egy Szombathely térségi tu-

risztikai, kerékpáros és kulturális centrum kialakítására, melynek segítségével az eddig kb. 150 m²-es épület 560 m²-re bővült. Itt egy ifjúsági szállás (14 fő), kerékpárkölsönző és információs központ is helyet kapott. Ennek megvalósítása 2006 augusztusában kezdődött és **2007. április 28-án megtörtént ünnepélyes átadása.**

Eddigi munkánk elismerését is bizonyítja, hogy 2006 szeptemberében újabb 10 évre használatba-adási szerződést kötött egyesületünk az önkormányzattal az épület további működtetése céljából, mely a Herényiek Háza nevet kapta.

Mindezt csak következetes, évről évre fokozatosan előrelépő, az előző évekre alapozott lokálpatrióta érzésekkel átítatott munkával lehetett létrehozni. Kellett ehhez azonban sok-sok háttértámogató és az önkormányzat segítő hozzáállása is. Szerencsére mindig megtaláltuk azokat a személyeket, akik fontosnak és elismerésre méltónak találták ügyünket, és támogatásukról biztosították közösségünket.

Fontosnak tartottuk és tartjuk ma is, hogy házunk a közösség háza legyen, hogy oda mindenki szívesen jöjjön. *Örömmel fogadunk mindenkit, aki a közösségért akar tenni,* itt megvalósíthatja elképzeléseit, és ehhez egyesületünk lehetőségeink függvényében minden segítséget megad.